

VYPRÁZDŇOVANIE MOČOVÉHO MECHÚRA

MOČ- vodný roztok elektrolytov a organických látok

- Je číry, jantárovožltej farby
- Mierne zapácha a pri dlhšom státi nadobúda čpavkový zápach

Močenie- MIKCIA- vyprázdňovanie močového mechúra

- Reflexný proces (centrum v mozgovej a chrbticovej časti miechy) ovládaný vôľou
- Za 24 hodín 4-6 krát

Fyzikálne posúdenie moču: množstvo, farba, zápach, hustota a merná hmotnosť

1. **množstvo moču-** vylučovaného za 24 hodín sa označuje ako **diuréza** - 1500-2000ml
2. **farba moču-** a) normálna – žltá
 - b) prímies krvi- hematúria
 - c) prímies cukru- glykozúria
 - d) prímies hnisu- pyúria
 - e) prímies žlčových farbív – bilirubínúria
3. **zápach** – acetónový zápach – cukor, acetón
 - hnilobný zápach – hnis, krv
4. **merná hmotnosť**- 1018-1020 g/ml

PORUCHY MOČENIA:

Polyúria- množstvo moču vylúčeného za 24 hodín je viac ako 3000 ml

Oligúria- množstvo moču vylúčeného za 24 hodín je 100-500 ml

Anúria- množstvo moču vylúčeného za 24 hodín je menej ako 100 ml

Polakizúria- časté močenie malého množstva moču

nyktúria- nočné močenie

dyzúria – bolestivé močenie

paradoxná ischúria- odkvapkávanie moču

ASISTENCIA PRI ODBERE MOČU

- obvykle odoberáme vzorku ranného moču
- moč získavame: **močením-** stredný prúd moču, alebo **cievkovaním**

- pred odberom je dôležitá hygienická starostlivosť o genitálie

CHEMICKÉ VYŠETRENIE MOČU

- zisťujeme výskyt rozpustných látok v moči, ktoré sa v ňom za fyziologických okolností nevyskytujú (krv, bielkoviny, ketóny, cukor, Ph, žlčové farbivá)
- Vyšetrujeme na oddelení, indikátorovými papierikmi
- zachytávame stredný prúd moču, indikátorový papierik ponoríme na 2-3sek. a po 1 minúte odrátame (alebo podľa návodu)
- značíme negat, Stopa alebo +

BIOCHEMICKÉ VYŠETRENIE

- zisťujeme mikroskopicky nerozpustné látky v moči (leukocyty, erytrocyty, valce, baktérie, epitelové bunky...)
- vzorka ranného prvého moču do skúmavky so žltým uzáverom

Močový sediment

- Výskyt látok, ktoré sa v moči nerozpúšťajú

Kvalitatívne vyšetrenie moču

- určenie látok, ktoré v moči chýbajú alebo je ich nedostatok
- 10-15 ml prvého ranného moču
- Nesterilná skúmavka

KVANTITATÍVNE VYŠETRENIE

- množstvo moču za určitý časový úsek
- moč zberáme za určitý časový úsek -12,24,48 hodín.... a potom z neho odoberieme vzorku

MIKROBIOLOGICKE VYŠETRENIE

- do sterilných skúmaviek aseptickým spôsobom močením alebo cievkovaním

Kvalitatívne vyšetrenie moču

- určenie látok, ktoré v moči chýbajú alebo je ich nedostatok
- 10-15 ml prvého ranného moču
- Nesterilná skúmavka

• Cukor – **Nález cukru v moči je varovné znamenie a mal by byť nasledovaný vyšetrením hladiny cukru v krvi.** Pri normálnych hladinách cukru v krvi sa cukor do moču nemá vôbec dostať. Jeho nález pri vyšetrení moču preto napovedá, že sú hladiny cukru v krvi neobvykle vysoké. To je typické pre cukrovku 1. typu aj 2. typu. Nasledovné vyšetrenie hladiny cukru v krvi umožní diagnostikovať cukrovku alebo ju vylúčiť.

- Bielkoviny – Prítomnosť bielkoviny v moči môže znamenať celý rad problémov. **Môže sa jednať o najrôznejšie ochorenia obličiek, infekcie a zápaly močových ciest, metabolickom ochorení.** Mierne pozitívna reakcia môže byť aj pri dehydratácii.
- Bilirubín - Bilirubín je farbivo, ktoré vzniká z hemoglobínu po rozpade červených krviniek. Jeho nález v moči **hovorí o narušenej schopnosti vylučovať bilirubín z tela žľou,** k čomu obvykle dochádza pri upchatí žľových ciest.
- Urobilinogén – môže svedčiť o žltacke alebo poruche pečene
- Ketolátky - V organizme vznikajú ak organizmus hladuje alebo pri nedostatku inzulínu. **Nájdeme ich v moči u zle živých ľudí (vo vyspelých krajinách ide typicky o alkoholikov) a u diabetikov s 1. typom, ktorým chýba inzulín.**
- Hemoglobín - Testovacím prúžkom sa dá v moči nájsť aj hemoglobín, ktorý sa vyskytuje v červených krvinkách a vzniká tak **podozrenie na výskyt krvi v moči.** Môže sa jednať o zápal, obličkové kamene, pri liečbe antibiotikami (ATB)
- Krv – prítomná pri obličkových kameňoch, zápale močových ciest, postihnutí obličiek, pri hemolytickej anémii, pri namáhavom cvičení
- pH moču – Normálne pH moču je 5,0-6,0. **Odchýlky od tejto hodnoty môžu byť spojené s infekciou močových ciest** a sú tiež rizikovým faktorom vzniku močových kameňov, taktiež pri poruche vnútorného prostredia (vysoké aj nízke pH).